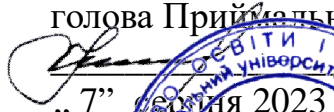

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

голова Приймальної комісії

 проф. І.Є. Цепенда

„ 7” серпня 2023 р.

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування з

Комплексний іспит з актуальних проблем міжнародних відносин
(назва конкурсного предмета)

для зарахування на навчання за ступенем магістра за спеціальністю

291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

на основі ступеня магістра/спеціаліста при прийомі на навчання у 2020 році

(освітньо-наукова програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»)

Розглянуто та схвалено
на засіданні Приймальної комісії
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника
Протокол № 9 від 07.08.2023 р.

Зміст

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	3
ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “Зовнішня політика України”.....	4
ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “Міжнародні конфлікти”.....	5
ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “Теорія міжнародних відносин”.....	7
ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «Основи та сучасні тенденції світової політики» .	10
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	13

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування з “Комплексний іспит з актуальних проблем міжнародних відносин” є перевірка знань і відбір вступників для зарахування на навчання за ступенем Доктора філософії за спеціальністю 291, Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії (освітньо-наукова програма Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії) при прийомі на навчання на основі ступеня спеціаліста/магістра до Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника у 2020 році.

Програма містить основні питання з дисциплін: “Зовнішня політика України”, “Міжнародні конфлікти”, “Теорія міжнародних відносин”, “Основи та сучасні тенденції світової політики” та перелік рекомендованої літератури.

Наведений перелік питань, які виносяться на вступне випробування дасть можливість абітурієнту систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до вступного випробування.

Перелік рекомендованої літератури сприятиме у пошуку і підборі джерел для підготовки до вступного випробування.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “Зовнішня політика України”

1. Дипломатія Володимира Великого та Ярослава Мудрого.
2. Зовнішньополітична діяльність галицьких Ростиславовичів.
3. Галицько-Волинська держава у міжнародних відносинах за часів правління Данила Романовича.
4. Міжнародна діяльність наступників Данила Галицького.
5. Перші кроки козацтва в зовнішньополітичній сфері. Дмитро Вишневецький.
6. Українсько-польські стосунки в роки Національно-визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького.
7. Російський напрямок дипломатії козацької держави за часів гетьманування Богдана Хмельницького.
8. Українські території у планах провідних держав Четвертого союзу.
9. Українські землі та країни Антанти.
10. Українсько-російські відносини в період Української центральної ради.
11. Відносини УНР з державами Антанти.
12. Україна й держави Четвертого Союзу. Брестський мир.
13. Зміна зовнішньополітичної орієнтації П.Скоропадського на завершальному етапі гетьманування.
14. Проблема дипломатичного визнання України на Паризькій мирній конференції.
15. Українсько-польська війна 1918 – 1919 рр. Окупація території ЗУНР.
16. Зовнішньополітична діяльність еміграційних урядів УНР та ЗУНР.
17. “Українська карта” напередодні II світової війни у відносинах Німеччини та СРСР. Пакт Молотова-Ріббентропа.
18. Розширення повноважень уряду УРСР у зовнішньополітичній сфері на завершальному етапі II світової війни.
19. Українське питання на міжнародних конференціях в ході II світової війни. Участь делегації УРСР у заснуванні ООН.
20. Децентралістичні тенденції в СРСР та утворення незалежної української держави.
21. “Романтичний період” в українській зовнішній політиці.
22. Багатовекторна політика за часів президентства Л.Кучми.
23. Між Європейським Союзом (НАТО) та Російською Федерацією: еволюція зовнішньополітичних пріоритетів офіційного Києва в період президентства В.Ющенко та В.Януковича.
24. Становлення та трансформація відносин між Україною та РФ в часи президентства Л.Кравчука та Л.Кучми.
25. Стагнація в українсько-російських відносинах у “помаранчевий” період.
26. Спроби нормалізації відносин між Україною та РФ у часи президентства Януковича.
27. Новий формат українсько-російських міждержавних відносин після Революції гідності.
28. Становлення відносин та поглиблення діалогу між Україною та ЄС.
29. Сучасний стан відносин ЄС – Україна.
30. Становлення українсько-американських відносин та міждержавні контакти в часи президентства Леоніда Кравчука.
31. Відносини України та США в часи багатовекторної політики Леоніда Кучми.
32. Українсько-американський міждержавний діалог після початку російського вторгнення.
33. Російсько-Українська війна: стан та перебіг
34. Мінські домовленості: сторони та наслідки підписання документу
35. Зовнішньо-політична концепція П. Порошенка
36. Зовнішньо-політична концепція В. Зеленського

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Васильєва-Чекаленко Л.Д. Україна в міжнародних відносинах (1944 – 1996 рр.): навч. посібник / Л.Д. Васильєва-Чекаленко. – К., 1998.
2. Дещинський Л.Є. Міжнародні відносини України: історія і сучасність. Ч. 1. : навч. посібник / Л.Є. Дещинський, А.В. Панюк. – Львів: Вид-во «Бескид Біт», 2002. – 224 с.
3. Дещинський Л.Є. Міжнародні відносини України: історія і сучасність: навч. посібник / Л.Є. Дещинський. – Львів, 2004.
4. Кордон, М.В. Європейська та євроатлантична інтеграція України: навч. посібник / Микола Володимирович Кордон. – 2-ге видання; Рек. МОН. – К., 2010.
5. Кучик О.С. Зовнішня політика України: навч. посіб. / О.С. Кучик, О.А. Заяць. – К., 2010.
6. Лендзел, М.О. Розширення та політика сусідства Європейського Союзу: навчально-методичний посібник та матеріали до курсу / Мирослава Олександрівна Лендзел. – Ужгород, 2008.
7. Нариси з історії дипломатії / під ред. В.А. Смолія. – К.: Видавничий дім «Альтернативи», 2001.
8. Сардачук П.Д., Україна у двосторонніх міжнародних відносинах (кінець ХХ – початок ХХІ століть): навч.-довід. посібник / П.Д. Сардачук, О.П. Сагайдак. – К., 2005.
9. Табачник Д.В. Українська дипломатія: нариси історії (1917 – 1990 рр.): навч. посібник / Д.В. Табачник. – К., 2006.
10. Цветков Г.М. Міжнародні відносини й зовнішня політика в 1917 – 1945 рр.: навч. посібник / Г.М. Цветков. – К., 1997.
11. Чекаленко Л.Д. Зовнішня політика України: підручник / Людмила Дмитрівна Чекаленко. – К., 2006.
12. Чекаленко, Л.Д. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів): підручник / Людмила Дмитрівна Чекаленко. – 2 вид. – К., 2011.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “Міжнародні конфлікти”

1. Позиції провідних світових релігій щодо сутності конфліктів.
2. Філософи та вчені доби Ренесансу про роль і місце конфліктів у суспільному житті.
3. Погляди на природу і значення конфліктів мислителів епохи Просвітництва.
4. Теорія політичних еліт про витоки конфліктів (В. Парето, Г. Моска).
5. Дослідження з природи та функції конфліктів Ж. Сореля, Ф. Оппенгеймера, А. Бентлі.
6. Марксистські дослідження з природи і функції конфліктів.
7. Погляди радянських вчених на походження та форми прояву соціальних конфліктів.
8. Школа функціоналізму та “public relations” про значення конфлікту для суспільства.
9. Поняття конфлікту.
10. Типологія конфліктів.
11. Об’єктивні фактори виникнення конфліктів.
12. Організаційно-управлінські причини конфліктів.
13. Особистісні причини конфліктів.
14. Функції конфлікту.
15. Методи дослідження в конфліктології.
16. Предмет і об’єкт конфлікту.
17. Головні суб’єкти конфлікту. Рольова поведінка суб’єктів конфлікту.
18. Класифікація вторинних учасників конфлікту.
19. Динаміка і фази конфлікту.
20. Ескалація та деескалація. Поняття ціни участі конфлікту і ціни виходу з конфлікту.
21. Структура міжнародного конфлікту.

22. Фази міжнародного конфлікту.
23. Типи й форми сучасних міжнародних конфліктів.
24. Націоналізм і етнічні конфлікти.
25. Етнотериторіальні конфлікти.
26. Транснаціональні конфлікти.
27. Міжнародний тероризм.
28. Управління сучасними міжнародними конфліктами.
29. Особливості міждержавних конфліктів.
30. Технології несилового розв'язання сучасних конфліктів (інформаційно-психологічні технології сучасності).
31. Поняття насильства. Легальні та нелегальні форми насильства.
32. Засоби попередження конфлікту.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бандурка А.М., Друзь В.Л. Конфліктологія. – Харків, 1999.
2. Берлач А.І., Кондрюкова В.В. Конфліктологія. – К., 2007.
3. Будіянський М.Ф., Дмитрієва С.І., Дмитрієв А.О. Правова конфліктологія. – Одеса, 2005.
4. Бучин М.А., Волинець О.О., Волощук С.М., Гетьманчук М.П., Дзера М.М.
5. Конфліктологія. Словник: поняття, теорії, терміни. – Львів, 2007.
6. Васильєв Г.Ю., Герасіна Л.М., Осіпова Н.П., Панов М.І., Розенфельд Ю.М.
7. Конфліктологія: Підручник для юридичних спеціальностей. – Харків, 2002.
8. Ващенко І.В., Гиренко С.П. Конфлікти великих соціальних груп. – Харків, 2005.
9. Волков Б.С. Конфліктологія. – М., 2007.
10. Воронов І.О. Політична конфліктологія: діалектика соціальних суперечностей і суспільної злагоди. – К., 2005.
11. 16.Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління. – К., 2005.
12. 17.Смельяненко Л.М., Петюх В.М., Торгова Л.В., Гриненко А.М. Конфліктологія. – К., 2005.
13. Кіржнер Л.О., Мартиненко М.В., Мангольд О.В. Конфліктологія. – Харків, 2007.
14. Кіянка І.Б. Політична конфліктологія. – Львів, 2008.
15. Примуш М.В. Конфліктологія. – К., 2006.
16. Русинка І.І. Конфліктологія. – Тернопіль, 2003.
17. Тихомирова Є.Б., Постоловський С.Р. Конфліктологія та теорія переговорів. – Суми, 2008.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “Теорія міжнародних відносин”

1. Політична наука та теорія міжнародних відносин: проблеми розмежування предметного поля.
2. Місце теорії міжнародних відносин в системі наук про міжнародні відносини.
3. Предмет теорії міжнародних відносин.
4. Теорія міжнародних відносин у системі суспільних наук.
5. Структура теорії міжнародних відносин.
6. Методи та техніки дослідження в теорії міжнародних відносин.
7. Системний підхід в теорії міжнародних відносин.
8. Поняття та особливості міжнародних відносин.
9. Системність та глобальність міжнародних відносин.
10. Поняття суб’єктності в міжнародних відносинах. Типологія суб’єктів міжнародних відносин.
11. Інтерес в міжнародних відносинах: сутність, типологія, ієрархія.
12. Сила та вплив як сутнісна характеристика міжнародних відносин. Елементи сили
13. Г. Морґентау, Р. Арон про силу та могутність.
14. Теорія “м’якої” сили Дж. Ная.
15. Сила та могутність в епоху глобалізації.
16. Функції сили в міжнародних відносинах. Баланс сили.
17. Глобалізація як закономірність розвитку міжнародних відносин
18. Суть, джерела, передумови глобалізації.
19. Вплив геополітики на формування теорії міжнародних відносин.
20. Філософсько-теоретичні джерела політичного реалізму в міжнародних відносинах.
21. Принципи ідеалізму в теорії міжнародних відносин. Ідеалізм в політичній практиці.
22. Неолібералізм та його відмінність від класичного ідеалізму.
23. Принципи реалізму в теорії міжнародних відносин.
24. Шість принципів політичного реалізму Г. Морґентау.
25. Розвиток теорії неореалізму в працях К. Волтца.
26. Порівняльний аналіз реалізму та ідеалізму в міжнародних відносинах.
27. Порівняльна характеристика реалізму та неореалізму в міжнародних відносинах.
28. Марксизм про міжнародні відносини.
29. Неомарксизм в міжнародних відносинах: течії та принципи.
30. Теорія світо-систем Ф.Броделя та І. Валлерстайна.
31. Конструктивізм в теорії міжнародних відносин (А.Вендт).
32. Постпозитивістський поворот в теорії міжнародних відносин
33. Постмодерністські течії в теорії міжнародних відносин.
34. “Великі дебати”, їх зміст та вплив на розвиток теорії міжнародних відносин.
35. Типологія міжнародних систем.
36. Типологія міжнародних систем М.Каплана.
37. Історичні типи міжнародних систем. Вестфальська модель міжнародної системи.
38. Ялтинсько-Потсдамська система міжнародних відносин.
39. Місце міжнародного права та моралі в міжнародних системах.
40. Поняття та структура національного інтересу. Національний інтерес –спрямування зовнішньої політики
41. Ознаки міжнародно-політичної суб’єктності держави.
42. Зовнішня політика: особливості, засоби та форми.
43. Засоби зовнішньої політики держав. Дипломатія і війна як основні засоби реалізації зовнішньої політики.
44. Внутрішня та зовнішня політика держави. Теорії співвідношення внутрішньої та зовнішньої політик.

45. Системний підхід до проблеми взаємозв'язку внутрішньої, зовнішньої та міжнародної політики.
46. Вплив міжнародного середовища на внутрішню політику.
47. Типологія недержавних суб'єктів міжнародної політики, їх вплив на міжнародну систему.
48. Міжнародні організації: сутність, ознаки, типологія.
49. Неурядові міжнародні організації та особливості їх впливу на міжнародну політику.
50. Функції міжнародних організацій.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Cynthia Weber. *International Relations Theory. A critical introduction* Second edition. New York, 2005, Pp. 36-58
2. Системная история международных отношений /Под ред. А.Д. Богатурова. В 2-х томах. – М.: Культурная революция, 2006.
3. Edward H. Carr. *The Twenty Years' Crisis, 1919–1939*. London: Palgrave Macmillan.
4. *Fifty key thinkers in international relations Second Edition*, ed. Martin Griffiths, Steven C. Roach and M. Scott Solomon
5. Hans J. Morgenthau. *Politics among nations. The Struggle for power and peace*. Bieijing: Peking University press.
6. Joseph S. Nye Jr. *The Paradox of American Power: Why the World's Only Superpower Can't Go It Alone* 137-173
7. Kenneth Waltz *Man, the State and War A Theoretical analysis*. New York: Columbia university press. 282 p.
8. Kenneth Waltz *Theory of International Politics*. 1979. 356 p.
9. M. Griffiths. *Realism, idealism and international politics. A reinterpretation* London, 2002.
10. Pietras Z. Jacek. *Pódstawy teorii stosunków międzynarodowych*.– Lublin, 1986.
11. Robert M.A. Crawford *Idealism and Realism in International Relations Beyond the Discipline*. 2000. 212 p.
12. *Theories of International Relations/* edited by Scott Burchill, Richard Devetak, Andrew Linklater, Matthew Paterson, Christian Reus-Smit, and Jacqui True. Third edition. – New York: Palgrave, 2005.
13. Wallerstein, Immanuel Maurice. *The modern world-system I. Capitalist Agriculture and the Origins of the European World-Economy in the Sixteenth Century*. — University of California Press, 2011.
14. Wallerstein, Immanuel Maurice. *The modern world-system III. The Second Era of Great Expansion of the Capitalist World -Economy, 1730s — 1840s*. — University of California Press, 2011.
15. Wallerstein, Immanuel Maurice. *The modern world-system IV. Centrist Liberalism Triumphant, 1789–1914*. — University of California Press, 2011.
16. *Współczesne stosunki międzynarodowe*. Pod red. Teresy Loś-Nowak. – Wrocław, 1997.
16. Арон Реймон. Мир і війна між націями: Пер. з фр. – К., 2000.
17. Асснер П'єр. Парадокси розвитку світового співтовариства// Демони миру та боги війни. Соціальні конфлікти посткомуністичної доби. – К., 1997.
18. Бжезинський З. Велика шахівниця. – К., 1999.
19. Дюрозель Жан-Батіст. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів. Пер. з фр. – К., 1995.

20. Луцишин П.В., Луцишин Н.П. Теорія міжнародних відносин. – Луцьк, 2003.
21. Мадіссон В.В., Шахов В.А. Політологія міжнародних відносин. – К., 1997.
22. Мальський М., Мацяк М. Теорія міжнародних відносин. – Львів, 2002, 2004.
23. Основи політичної науки. Курс лекцій за ред Б.Кухти. Ч.4. Міжнародна політика. – Львів, 1999.
24. Теория международных отношений: Хрестоматия / Сост. и научн. ред. П.А.Цыганков. – М., 2003.
25. Шепелев М.А. Теорія міжнародних відносин: підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К. : Вища школа, 2004.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ **«Основи та сучасні тенденції світової політики»**

1. Визначення поняття світова політика, міжнародна політика, зовнішня політика, політика зарубіжних країн, світовий політичний процес.
2. Концептуальні основи аналізу світової політики і міжнародно-політичної практики.
3. Концептуальні моделі формування зовнішньої політики, взаємовплив внутрішньополітичних рішень і світової політики.
4. Поняття міжнародної системи.
5. Особливості сучасної міжнародної системи.
6. Науково-політична думка Росії і країн заходу по проблемі війни і миру.
7. Локальні і регіональні війни в сучасному світі, їх політичне значення і роль в світовій політиці.
8. Міжнародний тероризм і поширення нелегітимних форм застосування насильства в світовій політиці.
9. Національна безпека як частина основного, постійного національного інтересу держави.
10. Поняття і структура безпеки.
11. Еволюція співвідношення елементів безпеки: зростання ролі і значення невійськових чинників.
12. Співвідношення національної, міжнародної і глобальної безпеки.
13. Поняття міжнародної стабільності.
14. Співвідношення безпеки і стабільності.
15. Шляхи стабілізації світової політики.
16. Світова політика як сфера прояву глобальних проблем.
17. Поняття «глобальні проблеми», їх систематизація і класифікація.
18. Криза колоніалізму та її чинники.
19. Перша хвиля деколонізації.
20. Друга й третя хвилі деколонізації. Становлення ідеології та практики Руху неприєднання.
21. Еволюція Руху неприєднання в 60-70-ті рр. Створення осі Північ – Південь.
22. Проблема нового міжнародного економічного порядку.
23. Еволюція Руху неприєднання у 80-90-ті рр. ХХ – на початку ХХІ ст. Фактичне завершення процесу деколонізації та його наслідки.
24. Природа і основа тенденцій світової політики, їх специфіка і відмінність від тенденцій руху системи, еволюції міжнародних відносин.
25. Інтеграційні процеси в сучасному світі і їх вплив на світовий політичний процес.
26. Суть і головна тенденція політичної інтеграції.
27. Політична дезінтеграція та її наслідки для світової політики.
28. Демократизація і гуманізація міжнародного життя: суть, характер, основні політичні параметри, протиріччя і парадокси.
29. Поняття «релігійний фактор».
30. Взаємозв'язок світової політики і світових релігій.
31. Глобальні релігійні системи. Геополітика світових релігій.
32. Регіональні територіальні релігійні системи.
33. Релігійний фактор в міжнародних відносинах.
34. Особливості ісламського фактору в світовій політиці.
35. Україна як суб'єкт і об'єкт світової політики.
36. Традиції зовнішньої політики України – геополітична, цивілізаційна, соціокультурна.
37. Роль і місце України в новому геополітичному просторі.
38. Місце і роль великих держав в зовнішній політиці України.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Коппель О.А., Пархомчук О.С. Міжнародні системи. Світова політика. – К.: Фада. ЛТД, 2001.
2. Мадіссон В.В., Шахов В.А. Політологія міжнародних відносин: Навч. посібн. – К.: Либідь, 1997.
3. 11.Геополітичне майбутнє України: Міжнар. наук.-практ. конф. – К.: Дипломатична академія України при МЗС України, 1998.
4. 1986.
5. Коппель О.А. Перська Затока: Проблема безпеки в 80-90-ті рр. К.: Школяр, 1998.
6. Карасев В.И. Феномен политического лидерства. – М.; Воронеж.: НПО МОДЭК, 2000.
7. Лазоренко О.В., Лазоренко О.О. Теорія політології. – К.: Вища шк., 1996.
8. Міжнародна система, безпека і глобальний розвиток: Конспект лекцій з курсу "Порівняльна політологія" / С.О. Шергін. – К., 1996.
9. Моисеев Н. Человек и ноосфера. – М., 1990.
10. Мурадян А.А. Буржуазные теории международной политики. – М., 1988.
11. 30. Павленко Ю. Історія світової цивілізації: Соціокультурний розвиток людства. – К.: Либідь, 1999.
12. 31. Павлов С.В., Мезенцев К.В., Любіцева О.О. Географія релігій. – К.: АртЕк, 1999.
13. Рябов С.Г. Політологічна теорія держави. – К.: Тандем, 1996.
14. Ткаченко В.М. Україна на межі цивілізацій. – К., 1995.
15. 47. Тойнбі А.Дж. Дослідження історії: У 2 т. – К.: Основи, 1995.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “Міжнародні системи та глобальний розвиток”

1. Утворення регіональних підсистем міжнародних відносин.
2. Африка в сучасних міжнародних відносинах.
3. Латинська Америка в сучасних міжнародних відносинах.
4. Варіанти загальної теорії систем та їх вплив на системні дослідження міжнародних відносин (О.Богданов, Л.фон Бергаланфі, Т.Парсонс).
5. Зміст поняття “система” в науці про міжнародні відносини.
6. Проблема вибору предмету дослідження (“світова політика” А.Органскі; система міжнародних відносин або міжнародна політика (М.Каплан, Дж.Розенау, Ч.Маклеланд); міжнародна система (К.Дойч, Дж.Д.Сінгер, К. Уолтц, Г. Моделскі)
7. Дослідження структури міжнародних систем в 60-70 рр. ХХ ст.
8. Типологія підходів до дослідження міжнародних систем:
9. Структурні характеристики міжнародних систем Ж.-П.Деррієніка.
10. Основні напрями зовнішньополітичної стратегії України.
11. Регіональні та субрегіональні комплекси зовнішньої політики України
12. Феномен міжнародної політики. Поняття “міжнародна політика”, “світова політика”.
13. Транснаціональні відносини.
14. Трансформація національного суверенітету в умовах глобалізації.
15. Трансформація політичного простору під впливом глобалізації.
16. Мегатренди та глобальні проблеми.
17. Гносеологія міжнародних відносин. Умови та можливості достовірного знання в галузі міжнародних відносин.
18. Механістична, енергетична, інформаційна та організаційна парадигми.
19. Поняття системи.
20. Класифікація систем.
21. Транскрипції системи в сучасній науці про міжнародні відносини. Атрибути міжнародних систем.
22. Дескриптивний та конструктивний підходи до визначення системи.
23. Онтологічна та гносеологічна системність.
24. Головні аспекти гносеологічної системності.
25. Теорія міжнародних систем та її складові.
26. Поняття міжнародного середовища.
27. Теорії міжнародного середовища. Внутрішнє та зовнішнє середовище.
28. Процес розвитку міжнародних систем.
29. Міжнародна система як неформальна інституалізація співвідношення сил між державами в відповідному просторово-часовому контексті.
30. Вестфальська світополітична система міжнародних відносин: основні характеристики.
31. Суверенні держави як домінуючі суб’єкти системи. Основні етапи розвитку
32. Особливості Віденської міжнародної системи.
33. Переділ світу, закріплений Віденським конгресом.
34. Особливості системи, причини її руйнування.
35. Проблема перебудови міжнародних відносин після Першої світової війни.
36. Етапи розвитку Версальсько-Вашингтонської системи. Її основні вади та недоліки.
37. Периферія Версальської міжнародної системи. Формування регіональних підсистем міжнародних відносин.
38. Головні характеристики Ялтинсько-Потсдамської системи міжнародних відносин.
39. Формування нової системи міжнародних відносин.

40. Специфіка переходу від біполярної до сучасної міжнародної системи.

Коппель О.А., Пархомчук Е.С. Міжнародні системи і глобальний розвиток. – К.: ФА-ДА, ЛТД, 2005.

Мальський М., Мацяк М.М. Теорія міжнародних відносин: Підручник. 2-е вид., перероблене і доп. – К.: Кобза, 2003. – 528 с.

Міжнародні системи і глобальний розвиток./ підручник Кер.авт.колективу О.А.Коппель; за ред. Л.В.Губерського, В.А.Манжоли. авт.колективу О.А.Коппель. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2008.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок проведення та критерії оцінювання вступних випробувань регулюється Положенням про організацію вступних випробувань у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника